

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2026 m. balandžio 21 d. priimtoje nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-911-624/2026 pateikė reikšmingus išaiškinimus dėl finansinių korekcijų taikymo, kai nustatomi viešųjų pirkimų teisės pažeidimai.

LVAT pažymėjo, kad finansinė korekcija negali būti grindžiama vien viešųjų pirkimų teisės pažeidimo konstatavimu. Prieš taikant finansinę korekciją turi būti įvertinta, ar nustatytas pažeidimas atitinka Reglamento (ES) Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte įtvirtintą pažeidimo sampratą. Teismas nurodė, kad finansinė korekcija gali būti taikoma tik nustatčius visas šio pažeidimo sudėties sąlygas:

- nustatytas taikytinos teisės pažeidimas;
- pažeidimas padarytas ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar neveikimu;
- dėl pažeidimo Europos Sąjungos biudžetui buvo padaryta arba galėjo būti padaryta reali ar potenciali žala.

LVAT pabrėžė, kad nors konkretaus finansinio nuostolio įrodinėti nebūtina, administruojanti institucija privalo individualiai įvertinti ir motyvuotai pagrįsti, kad nustatytas pažeidimas sukėlė arba bent galėjo sukelti realią ar potencialią žalą Europos Sąjungos biudžetui. Vien aplinkybė, kad nustatytas pažeidimas yra numatytas Europos Komisijos finansinių korekcijų gairėse, savaime nesudaro prezumpcijos, jog egzistuoja pagrindas taikyti finansinę korekciją.

Nagrinėjamoje byloje LVAT konstatavo, kad nors perkančioji organizacija pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, administruojanti institucija neįrodė, jog šis pažeidimas sukėlė arba galėjo sukelti realią ar potencialią žalą Europos Sąjungos biudžetui. Teismas pažymėjo, kad galimas poveikis buvo grindžiamas hipotetinėmis prielaidomis, o ginčijama pirkimo sąlyga faktiškai nebuvo pritaikyta, todėl nebuvo pakankamo pagrindo taikyti 5 proc. finansinę korekciją.

Kadangi šios santraukos tikslas – pristatyti LVAT išaiškinimus dėl finansinių korekcijų taikymo, kiti byloje nagrinėti klausimai neaptariami.

Su visa Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartimi galima susipažinti šioje nuorodoje: <https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=3b7bdb52-8cf3-43c9-a77f-9b6bdcfaa966>